

א) ז"ק טו, טז, ז' ברכות כג: א [ז"ק טו, ז"ק טו] ויבמות ט. וז"ק טו [מכיל לעיל פ"א וקצ"ט] א) שבת נב: ז"ק טו [ז"ק טו] ויבמות כב: ח [ז"ק טו] ט) [ז"ק טו] ויבמות כג: ז"ק טו וז"ק טו [ז"ק טו]

גליון הש"ס

תוס' ד"ה הניחא וכו' וי"ל שבוש. עיין בתשובת ה"פ"ש סימן פ"ג (רמב"ם):

מוסף רש"י

עד שיפרוט לך הכתוב יחדו. כמו שפרט לך הכתוב (דברים כג) בחורש שור וחמור דמדליתרין למיכתב יחדו שמעין דלא לא כתביה הוה משמע שלא יחרוש לא צפור ולא צמור. ואזינו ואמו קלל דריש ליה כסנהדרין (דף פה): להביא את המקלל לאחר מיתה: סברא הוא. דנשבר בלא מת נמי מחייב דהוה ליה קטלה פלגא: האמר בגיבנה ואזידה דאפשר למיטרה ואפויה. ואיכא למימר יחזור בעליה אחריה אולי תמצא: תשובה. פירכא: מאי אין לו עליו תשובה. מאי יש לו לתנא להשיב דליתרין לתנא לשמועין דאינה תשובה: בטוען טענה לסטין מוויין. לטעין מיפטר בתשלומין הי אונס כפל אס נטענת גנב הוי לענין כפל אס נשבע וצלו עדים שהיא אכלו תאמר בשואל שאינו בא לידי כפל דכי טעין ואמר לטעים מוויין בא עלי ונטל מחייב את עצמו בקרן: אפ"ה. אין זו תשובה דקרנא דמחייבת ליה לשואל מכי טעין לטעים מוויין נטלה ואפילו לא נשבע לשקר עדיפות להיות תמורה מש"ש הגא לדי כפל אס כפר ונשבע על כך לשקר ואס אמת אמר פטור מן הקרן: גולן הוא. ואפ"ה נשבע ש"ש על כך לשקר וממצא שהיה אכלו לא מחייב כפל שאין כפל אלא בגונב או צפוטו עצמו טענת גנב שאומר נגנבה ממני ונשבע וצלו עדים ואין זאת אלא בש"ח שפטור בגיבנה: אשכחן לחיוב. גיבנה ואזידה בשואל לחייב צשאין בעליו עמו: לפטור מנגן. שאס בעליו עמו פטור: גמר מש"ש. מה ש"ש צבעלים פטור בגיבנה ואזידה אף שואל צבעלים פטור: גמיה חיובה דש"ש. דהיינו גיבנה ואזידה: מחיובה דשואל משצורה ומתה דשואל: מה לש"ש. דין הוא שיהא צבעלים פטור אף על הגיבנה ואזידה אע"פ שאינו אונס שכן יתקן צו הכתוב לפוטרו משצורה ומתה שלא צבעלים: האמר בשואל שיפטר צבעלים על גיבנה ואזידה שהיה החמיר צו לחייב על צורה ומתה שלא צבעלים: אלא גיבנה ואזידה בשואל מנגן. כלומר אלא היכי ילפינן לה צבעלים לפטור גיבנה ואזידה בשואל לחיובה שלא צבעלים מנגן דילפינן מש"ש וכיון דמתה צלפינן דיו לצא מן הדין להיות כדון דהיינו שואל צלפינן בחיובה מק"ו משומר שכן להיות כעין ש"ש מה להלן צבעלים פטור דהא ילפת ליה צהיקשא דילמד עליון מתחתון אף כהן צבעלים פטור: למאן דלית ליה דיו. ר' טרפון צפרק כילד צ"ק (דף כה):

השואל את הפרה פרק שמיני בבא מציעא צה.

דאפשר למיטרה ואתווי. ואת ונילף משצורה וי"ל דצביה לא אפשר כולי האי למיטרה ואתווי: שואל שחייב בשבורה ומתה. פיר' צהכונס (צ"ק דף טו: ד"ה לא) וצהמפקיד (לעיל דף מה: ד"ה קרנא): הניחא דאית ליה דיו. מינה צפרק כילד היגל (צ"ק דף כה טו) מוכח דהיכא דלא מיפריך ק"ו דלכ"ע אמרינן דיו והכא לא מיפריך וי"ל משום דהתם ס"ד מעיקרא דפליגי אפי' היכא דלא מיפריך קאמר הניחא כו' וה"נ אשכחן לעיל צ"ק (דף טו:)

HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

דאפשר למיטרה ואתווי אלא כי הא דתניא ויגשבר או מת אין לי אלא שבורה ומתה גניבה ואבידה מנין אמרת קל וחומר ומה שומר שכר שפטור משבורה ומתה חייב בגניבה ואבידה שואל שחייב בשבורה ומתה אינו דין שחייב בגניבה ואבידה וזה הוא קל וחומר שאין עליו תשובה מאי אין עליו תשובה וכו' את איכא למיפריך מה לשומר שכר שכן משלם תשלומי כפל בטוען טענת לסטים מוויין אפ"ה קרנא דשואל עדיפא איבעית אימא קסבר לסטים מוויין גולן הוא אשכחן לחיוב לפטור מנא לן וכי תימא אונס גיבנה ומתה מה לשבורה ומתה שכן אונס אלא גמר משומר שכר ושומר שכר גופיה מנגלן גמרי חיובה דשומר שכר מחיובה דשואל מה להלן בבעלים פטור אף כאן בבעלים פטור במאי גמר אי במה מציינו איכא למיפריך כדפרכינן שכן אונס אלא אמר קרא וכי ישאל וי"ו מוסף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ואכתרי שואל משומר שכר לא גמר דאיכא למיפריך מה לשומר שכר שכן פטור בשבורה ומתה תאמר בשואל שחייב בשבורה ומתה אלא גניבה ואבידה בשואל לחיובה מנגלן דגמר משומר שכר דיו לבא מן הדין להיות כדון מה גניבה ואבידה דשומר שכר בבעלים

פטור אף גניבה ואבידה דשואל גמי בבעלים פטור הניחא למאן דאית ליה דיו אלא למאן דלית ליה דיו מאי איכא למימר אלא אמר קרא וכי ישאל וי"ו מוסף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ותחתון מעליון איתמר פשיעה בבעלים פליגי בה רב אחא ורבינא חד אמר חייב וחד אמר פטור מ"ד חייב קסבר מקרא נדרש לפניו ולא לפני פניו הלכך אם בעליו עמו אשומר חנם לא כתיב ופשיעה גמי בשומר שכר ובשואל לא כתיב הלכך בשומר שכר ובשואל חנם אבל בבעלים לפטור אף בשומר שכר ובשואל לא מ"ט כי כתיב אם בעליו עמו לא ישלם אשואל ואשומר שכר אהנך חיובי דכתיב בהו בהדיא הוא דמיכתב מ"ד פטור קסבר מקרא נדרש לפניו ולפני פניו וכי כתיב אם בעליו עמו אשומר חנם גמי כתיב תנן השואל הפרה ושאל בעליה עמה השואל הפרה ושכר בעליה עמה שאל בעליה או שכרן ואחר כך שאל הפרה ומתה פטור ואילו ש"ח לא קתני ולמעמיך ש"ש מי קתני אלא תנא מילתא דכתיבא

גיבנה ואזידה דשומר שכר מחיובה דשואל מה שצורה ומתה דשואל צבעלים פטור אף חיובה דשומר שכר בעליון מה שומר שכר חייב בגיבנה ואזידה שלא צבעלים אף שואל כן ומה ש"ש צבעלים פטור אף שואל כן ואין משיבין על הדיקש: פשיעה צבעלים. אחד מן השומרים שפגע כשהיו צעלים צמלאכתו: מקרא. אס בעליו עמו (שמות כג): נדרש לפניו. אשומר שכר צהיקשא: ולא לפני פניו. אש"ח דפרשיות של ש"ח ושל ש"ש לא איתקש צו"ו ימיה דלא כתיב וכי יתן צש"ש: אש"ח. דכתיבא ציה פשיעה על כל דבר פשע: לחיובה. לחייבו שלא צבעלים פשיעה: אכל לפוטרו לא. כלומר אפי' צש"ש ושואל לא הוי פטור דכי גמרינן פשיעה צבעלים צש"ש וצשואל צק"ו משומר חנם דחייב לגמרי הוא צין צבעלים צין שלא צבעלים דכי כתיב אס בעליו עמו: אהנך חיובי דכתיב צש"ש וצשואל אכל אפשיעה דלא כתיבא צהו דהדיא לא שגא צבעלים ל"ש לא צבעלים: מקרא נדרש. צסמיכות הפרשיות ואע"פ שאין היקש מפורש צהן: השואל אס הפרה גרסינן צתרויהו. ולא גרסי' השוכר גצי פרה אלא גצי צעלים: ואילו שומר חנם דפרה לא קפני. צבעלים פטור משום דחייבה ליתיה אלא צפשיעה ופשיעה לא פטר גצי צבעלים: דכתיבא

ה א מ"י פ"א מהלכות סדרות ה"ג ופ"ב מהל' שאלה ופקדון הלכה א סמג עשין פט טושי"ע ח"מ פ"י שמו פט"ו א:

תורה אור השלם

1 ובי ישאל איש מעם רעהו ויגשבר או מת בעליו אין עמו שלם ישלם: שמות כב יג 2 אם בעליו עמו לא ישלם אם שוכר הוא כא בשקרו: שמות כב יד